

nyitás.
 azon f. hó 20-án
 ta
 n
 galatt
 y osar.
 en megfelehes.
 készítményű
 a legfinomabb.
 ezendem, hogy

telettel
 zsef.
 zég.
 tek,
 tek, téli és
 asok;
 ggyönyök.

ereset.
 ek, kik a tör-
 ett állam-és
 szletizés melletti
 XXXI. törv. ca.
 gen előnyös
 mból felvétetnek.
 n és kockázá-
 outa 100 egész
 roshető.
 megnévezésével

rsaság
 udapesten.

adalm.
 -SZESZ
 általános klosternu-
 burgi
 ICHTELUID
 y alatt ismert (a ren-
 y egészségügyi la-
 ratorium által meg-
 agálva és a cs. kir.
 badalom valamint a
 v. bejegyzett véd-
 ly által forgalma biz-
 tyva) valóságos kü-
 legesség!

s CSÚZ
 az egyes ide-
 dalmak és a va-
 dások mb. -Heu-
 y üveg 1 frt,
 öbb.

tküldés:
 sternenburgban
 g részére:
 udapest, király-
 szó gyógyszer-
 chek K. Győ-
 re-ay K. Ver-
 ben: Prandeu
 Czernovitzban:
 F. Temesvá-
 osztr-m bir.

KLOSTER-
 SZESZ kérendő,
 öd.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Sándor utca SIMON-ház Kunz József ur
 kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.
 Hirdetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
 valamint a lap sorsolási részét illető
 minden közlemények sde intézőndők.

Ármentetlen levelek csak ismert készletől
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
 A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
 Helyben bához hordva vagy vidékre postán
 küldve:
 Egész évre " " " " 10 frt — kr.
 Félévre " " " " 5 frt — kr.
 Negyedévre " " " " 2 frt 50 kr.
 Egy óra " " " " 1 frt — kr.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen Kedd Oktober 19.

205. szám.

A delegáció.

A legfelső kéziratok értelmében a közözügyi bizottság f. évi november hó 4-ére hivatott egybe Budapestre.

A szélbal tudvalevőleg mindeddig vonakodott a delegációba belépni. Múlt hó elején azonban közlönyei egyikében, a Kolozsvárt megjelenő „Ellenzék”-ben a szélbal egy ifju óriás megpendítette azon, ugyan már az előző években is felmerült, de elejtett eszmét, hogy a szélbal is részt vegyen a delegáció tárgyalásaiban. Valószínű, hogy a szélbal elejti az eszmét most is, mert a „következetesség” vesszőparipája, és az „elvűség” öblös jel-szava még mindig olyan féltett kincsét képezik a szélbalnak, még mindig oly kényelmessé teszik néki a készletlen beszédek és erős vádaskodást, hogy bajosan hiszik el, miszerint a párt többsége már rá lépjen a „közözügyek lejtőjére.” De azért konst-táljuk, hogy ennek a „közvetlenségnek és elvtagadásnak,” valamint ennek a „lejtőre lépésnek,” kezdik egyes szélbali képviselők kitenni magukat és ezt, mint az idők jelét, azok részéről, kik sokszor kovác-oltak fegyvert „elvűségükből” ellenünk és pártunk politikája ellen, mindenesetre szükségesnek tartjuk kiemelni.

A fent említett ifju óriás azzal érvelt eszméje mellett, hogy az ország érdekei csakis akkor lesznek a delegációba valóban megvéelve, ha pártja is képviselve lesz ott.

A szélbal hozzá van szokva ahhoz, hogy az akciókat a lármában, a hazafiságot és az ország érdekeinek megvédését a hangzatos és csattanós dikciókban látja.

Miután pedig ezek zaját a delegációkból nem hallja, mert azoknak ott helyük nincs, — igen természetes — azt

hiszi, s azt akarja elhitetni másokkal is, hogy a delegációkban, nélkülök üdvös működés nem lehet.

Tekintettel erre, igen kívánatosnak tartjuk, hogy a szélbal b-menjen a delegációba. Egyfelől azért, hogy látna és részletesen megismerné, — ha ugyan szorgalma és békétlensége volna hozzá — hogy azok az óriás összegek, melyeknek végsőösszege oly nyakatekert korteskedést és vádaskodást visz végbe a szél-sóbal, az utolsó krajczárig mi módon használatnak fel; érezné a felelősséget, mely a monárchiának és így hazánk érdekeinek védelme szempontjából, azok törlésével jár, és bezonyitaná általános kritikájának tarthatatlanságát, frázisainak ürességét; másfelől pedig észrevenné, hogy mekkora különbség van a dikció és akció között, leszállna magáról lováról, mert különben csak magának beszélgetne, mivel a delegációkban sem zajos karzat, sem türelmes hallgatóság nincs — a frázishoz; ott hagyja azt mindenki, úgy, hogy csak kong belé.

A közözügyi-bizottság ez ideig tárgyalásai, az akuttá vált bulgár válság, illetőleg monárchiának ezzel szemben elfoglalt álláspontjánál fogva, felette érdekessé teendik az egyes üléseket. Azt hiszük, hogy a küügyükrünk által adandó felvilágosítások ujal nem fognak mondani, mert Tisza válasza, a monárkia keleti politikájának oly világos, határozott, általán érthető programját adta, hogy csakis ellenzéki, kákán is csomót keresés deklarálhatja azt elégtelennek.

Mi azonban — s vélünk a nemzet zöme, többsége, speciális magyar szempontból is — helyesnek tartjuk a kormányunk feje által körvonalozott külügyi politikát. Békére van szükségünk, mert mi belső megszüldítésünkön, s anyagi erőnknek kifejtésén dolgozunk. Még hosszú békére van szükségünk, hogy teendő-

inknek csak legstürgősbjeit is elvégezzük. Nagy európai háború esetén, — és minden háború ilyen, melyben Németország a mi oldalunkon részt fog venni — mi sokat, csaknem mindent kockára tenénk. Minél később következik be ez a nagy háború, annál jobb reánk nézve, mert annál több nemzeti munkát végezhettünk be. Természetesen, azért mi is csak úgy tartjuk hasznosnak a konfliktus elhalasztását, ha a békében nem szenvednek a mi érdekeink.

Hogy eddig nem szenvedtek, azt az ellenzék minden vádaskodása ellenében is fenntartjuk, a delegáció tárgyalásai pedig igazolni foggják ezen állításunkat.

Azon kiegyezési törvényjavaslatok összefüggéséről, a melyek egyidejűleg terjesztendők legfelsőbb szentesítés alá, legutóbb a „Bud. Corr.” után közöltettek az osztrák pénzügyminiszter az osztrák képviselőház kiegyezési bizottságának a tegnapi ülésén teljesen igazolta. Tényleg csupán a vám- és kereskedelem szövetség megújítását, a quota megállapítását és a bankszabadság megújítását illető törvényjavaslatok fognak egyidejűleg szentesítés alá kerülni. Epen azért valószínű, hogy a újgyezés az osztrák törvényhozásnak csak némi kis jó akarata mellett, még a jelen év folyamában létesíthető, mert a vám- s kereskedelmi szövetségre, valamint a bankszabadságra és a quota megállapítására vonatkozó előterjesztések december végéig kényelmesen letárgyalhatók s annál inkább mert a mindkét félről kiküldött quotabizottságok a delegációk ülésezeke alatt Budapeston munkálataikat befejezhetik és a banktörvényjavaslat letárgyalása is december havában minden nehézség és tartományi gyűlések működésének megzavarása nélkül megtörténhetik. Ha azonban az osztrák kormány a javaslatokat az idén nem akarja letárgyaltatni, akkor ugyan a vám- és kereskedelmi szövetség felmondása okvetlenül s mind-n fenntartás nélkül meg fog történni, de a törvény értelmében a felmondás ugyanis 1887. december végén történik és ha a jövő évben a kiegyezés létrejön, akkor a vám- s kereskedelmi szerződés continuitása cor bitatlatlanul fenmarad.

A bolgár események.

A bolgár sobranje választások be vanak fejezve s Kaulbars tábornok bulgáriai körútja is, mely a maga nemében páratlanul áll, véget ért. Ugy a választások, mint a tábornok útjának eredménye olyan, hogy az orosz diplomácia aligha fogja egyiket is síke rei közé sorozni.

Az európai sajtó ritka egyhangúsággal ismeri el, hogy a bolgár regenség Kaulbars és Neklindov provokatíói dacára a nehéz és kényes eris alatt bámulatos tapintatot, méltósággal és szilárdssággal párosított mérsékletet és hidegvért tanusított. Es mig így a bolgár regenség és a kormány magatartása által tisztelet- s rokonszenvet szeraz külföldön, Kaulbars missióját és ennek teljesítése közben tanusított eljárását eilteli még olyan lap is mint a „Daily new.”, mely pedig orosz rokonszenveről már rigóta ismeretes. Az angol lap azt mondja, hogy „ha Kaulbars valamelyik régi európai államban viselkedett volna ugy, a mint Bulgáriában tette, vagy egyszerűen kiutasították vala az országból, vagy pedig igen valószínűleg a bitófán végezte volna életét.”

De Bulgáriában a hajszátá sem görbült meg, mi világos tanujele annak, hogy a sopolai kormány nehéz kísértés és provokatíók között is higidtságra intette és mérséklőleg befolyásolta azt a népet, mely roppant nagy többségben a kormány mellett oroszellenes állást foglalt. Szóval Kaulbars sértetlenség bizonyítéka annak, hogy a sopolai regenség és kormány a legcriticusabb viszonyok között is fenn tudta tartani a rendet.

Kaulbars kudarczaival azonban, ugy látszik, a machinatók még nem értek véget. A bolgár hatóságok ugyanis egy messzeágazó complott nyomára jöttek, melynek szálait a bulgáriai orosz consuloz tartották kezökben. Az összeesköves czélja volt, orosz pénzen Bulgária minden részében fegyveres lazádat előidézni, hogy ürügy legyen szolgáltatva az orosz occupatíóra. Egy elfogott „macedoniai” az eszki zágrai bíróság előtt kivallott mindent. Jóllehet így föl van felelve a complott, nincs kizárva a lehetőség, hogy ennek dacára az ilyen üzelmek tovább fognak tartani Bulgáriában, hogy annál inkább megnehezítsek Stambulovék helyzetét.

A nagy sobranje e hó 27 én kezd meg üléseit Tirnovóban, hol e czélra külön épület

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A gyöngéd férj.

(Ebeszélés.)
 Vértesi Arnoldtól.
 (Folytatás)

— Miért kellett végének szakadni? ...
 — Mert ...
 — Siráky Pál ur lehajította fejét és szava elakadt.
 — Mert ... mert ok gazdagok ...
 — Nem vagyunk azok — egészítette ki férje szavait a kis menyecske kacagva.
 — Ujra visszatért ajkára a mosoly, szemébe a nyájas vidámság.
 — Hát csak annyi az egész, hogy mi nem vagyunk olyan gazdagok? Hát ezért süttöd te ugy le a fejedet? Ezért vagy olyan ezörnyű komoly? Jaj, te, te, bohó ember, hisz azt én ugyis tudom.
 — Ugyis látszik, hogy Siráky Pál urnak még volna valami mondanivalója; valami nagyon komoly, rettenetes dolog; arczának kifejezése legalább arra mutat. Ajkai meg is mozduznak már; de a mint így látja maga előtt mosolygó kis feleségét, nincs bátorsága elmondani, a mit elmondani akart. Miért szomorítaná meg e kedves, vidám gyermeket, a ki most pajkos jó kedvvel nyújtja feléje piros ajkát?
 — Csókolj meg hát, te rosz ember! Látd meg most is szeretlek.
 — No már, hogy erre Siráky Pál ur nem tehetett egyebet, mint egy forró csókot nyomni arra a kis piros ajkra, aztán egy másikat, aztán harmadikat, negyediket, tizediket és isten tudja hányadikat, az nagyon természetes. A komoly zord kifejezés eltűnt a kővér, nyájas arczról. A pillanat boldogsága elűzi a jövő aggodalmait.

Siráky Pál ur ölébe ülteti kis feleségét s mosolyogva hallgatja csevegését. Kissé ne-bákesnek szórakozottanak erzi ugyan magát, kissé kábult a feje s nem is érti miud, a mit Vilma elmond, csak szavainak vidám csengésében gyönyörködik; de annyit mégis hall, hogy a rakarékoskodásról van szó. A kis menyecske erősen készül gzdálkodni. Csodákat fognak művelni. A szobaleányt el bocsátják s visszafogadják helyette inkább az inast. Vilma maga fogja vasalni az ingeket, gallérokat, a durvább fehérneműt a szakácsné. A tavalyi téli köpenyt új díszítéssel, új gombokkal látják el, jó lesz ez idei télre is.

— Igaz e, kedves?
 — Igen, igen, — dadogja a férj.
 — Hej, csak szóni tudna! Csak merni! De majd megmondja lussankint! így egyszerre nagy csapás volna szegény Vilmánan s mit mondanánk az egész világ elől? Igen Vilmának igaza van. Tovább folytatni ugya nem lehet így ezt az életet: de hátha csak: ugyan beteljesül, a mit oly epedve várnak, a kinevezés a királyi táblához? A tanács elnök is beszél róla a multkor s a minden ható miniszteri tanácsos ur is elejtett egy pár olyan szót, a miből következtetni lehet ...

Siráky Pál ur valóban nem tudja, hogy mit lehet következtetni. Ó méltósága olyan homályosan nyilatkozott: de Vilma azt mondja, hogy a kinevezés kétségtelen. A miniszteri tanácsos ur a leg őszintébb baráti vonzalommal vissletetik irántuk s a mit ő akar az megtörténik. Ó méltósága nagy ur, csaknem nagyobb ur, mint a miniszter maga. Csak azon kell igyekezni, hogy most el ne játssák a jó véleményét, melyet a miniszteri tanácsos ur felőlük táplál. Csak még egy kis ideig, talán igen rövid ideig kell fölartani magukat.

— Csak addig, édesem, mig téged kineveznek — hizeleg férjének a kis menyecske. Na egy kis ideig mig elbirják, véli Si-

ráky Pál ur. Legalább el akarja hitetni magával, hogy elbirják. Belsejében valami ellen szegül ugyan e hitégesnek s arra ösztönzi, hogy valjon be mindent; de azzal némítja el azt a belső furdalást, hogy hiszen ugyis igen rövid ideig tart már ez a képmtató komédia.

A kis menyecske csókok és esküvések közt erősíti, hogy nagyon rövid ideig. Ó is tudja, hogy erejükön felül költenek; de hát mindez csak a Pali kedvéért történik. A kis menyecskeinek nincs egyéb czélja, mint férjének segíteni, — hogy elérje azt a társadalmi állást, melyet képességeinél fogva igényelhet.

Siráky Pál ur fülüg pirul. A szerény ember nem sokat tart a saját képesség-iről, a hiúságot csak neje élesztgeti benne; de végre, ha csakugyan megtörténék, gondolja magában, nem volna épen rosz és a dologban mégis csak lesz valami mert ő méltóság-másképp nem beszélt volna.

Egyelőre tehát minden marad, a mint volt, a társaságok, a vacorák, az ebédek; s szobaleányt meg bocsátják el, hanem az inast is visszafogadják, a vasalásból s a több jó szándékból semmi sem lesz s uagy szörű előkészületek törtéznék a közelgő far sangra.

Siráky Pál urnak néha-néha ugy rémlík, hogy ezt már egy hélig sem lehet tovább kibírni; de azért mégis mindig kibírják. Valahounan csak kerül pénz; igaz, hogy mindig nehezebben, mindig nagyobb kamatra, de azért mégis kerül. Vagy itt vagy ott találkozik egy jószívű aláíró. Siráky Pál urnak csak rövid ideig van szüksége a sziveségre.

Hiszen ott vannak még a szőlők, a gyöngyöi ház, a peterdi tanya, azoknak az árából kitelik az adósság. Igaz hogy nem sok marad meg, de kitelik; hogyne telnék? Es ha aztán takszrekosak akarnak lenni s csakugyan a királyi táblához jut, megélhetnek a fizetésből is.

Nem tekinthet ugyan gyamékére a nélkül, hogy éles furdalást ne érezzen. Lesütött fejjel kullog mindig hátra a gyerek-szobába s ha leül ott, olyan nagyokat sohajt, hogy a vén dada nem bírja elképzelni, mi lelta a tekintetes urat.

A tekintetes ur maga sem tudja, hogy mi lelta. Néha csak azt veszi észre, hogy egyre törülgetni kell a szemeit. Es mégis ugy érzi, hogy itt van legszivesebben. Itt nem kell félnie, hogy sáros csizmájával bepiszkolja a szőnyeget. Nincs is szőnyeg a padlón, csak egy osztrák a kis Palika.

A kis buksi cseppet sem kényes és olyan mooskos néha, hogy talán negyednapja hordja már az inget. Kisé rongyos is, mert az öreg Katinak rosszak már a szemei s nem győz rá varrogatni. Siráky Pál ur néhányszor rászánja magát, hogy szól e miatt Vilmának; de mikor arra kerülne a sor, soha soha sincs bátorsága elmondani, a mit elmondani akart. Vilmának rosszul esnek.

(Folyt. köv.)

A hol meggyuladt a föld.

„Ég a föld”, ez a hír érkezett a Sárret vidékéről. A hír bejárta az újsgokat és csodálatot keltett mindenfelé. Pedig a hír igaz és való.

„Ég az országot.” Ez a jelentés érkezett Füzes-Gyarmatról Békés megye alispáni hivatalához a hatvanas években. Ez a hír is olyan hihetetlenül hangzott, hogy nem hederítették róla. Pedig az a hír is való volt, a nagy országot, mely a Sárretet Füzes-Gyarmat és Nagy-Bajom között átszeli, majdnem teljesen porrá égett, mire urává lett a tűznek az emberi erő.

Az ugynevezett Nagy-Sárret és Kis-Sárretlen fordulnak elő hasonló tüzek. Mindkét hely ingoványos részén, az első a Sebes Körös partjain Szeghalom, Vészto, Komádi között, a másik a Berettyó mellett Füzes-

